

ONDER DE AANDACHT

RECTOR CREMERS PENNING VOOR HUUB GILLISSEN

Toen Huub Gillissen in 1968 lid werd van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, was het nog een club van grijze mannen. Sigaren rokend tijdens de maandelijkse bijeenkomsten in het (hun) Natuurhistorisch Museum. Zittend aan de grote vergadertafel. Nieuwkomers zoals Huub mochten staande deelnemen aan de bijeenkomsten maar vooral niets zeggen.

Want dat was voorbehouden aan de 'éminences grises'. Het was de tijd van prof. Van Boven, Piet Van Nieuwenhoven, Jan Heerkens Thijssen, dr. Dieмонт, de heer Ter Horst, de gebroeders Kemp, de heer Van Noorden... de laatste drie leken geen voornaam te hebben, maar het waren klinkende namen.

Ik vertel een klein stukje geschiedenis, om de betekenis van Huub voor ons Genootschap te duiden. Want het lijkt allemaal zo gewoon en vertrouwd: kringen en studiegroepen. Maar ze zijn nauw verbonden met de rol die Huub in die jaren speelde. Het is 1969 crisis in het Genootschap, na een poging om in Geleen een KNNV-afdeling op te richten. Vergaderingen van hoofdbesturen. Een goede sfeer, maar toch. In 1969 komen we in de notulen van de algemene ledenvergadering een sneer tegen: "Hun afdeling Geleen is mislukt, twee vergaderingen". Maar de hele kwestie is voor het bestuur aanleiding zich op de toekomst te bezinnen. Moet het Genootschap wel blijven voortbestaan? Enkele bestuursleden zien andere verenigingen veel leden trekken, zoals het IVN. Een bestuurslid ziet het niet zo somber en merkt droogjes op: "Het IVN trekt inderdaad, ... maar eens zijn ze uitgewandeld. Het IVN moet de loopplank naar het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg worden".

Tijdens de jaarvergadering klaagt Huub Gillissen, die dan namens de jongeren in het bestuur zitting heeft, dat het moeilijk is jongeren actief in het Genootschap te betrekken. Om het tij te keren wordt de eerste werkgroep ('Maasproject') opgericht. In 1971 staat Huub aan de wieg van nog meer werkgroepen. In 1972 zijn er al negen, die ook openstaan voor niet-leden: Maaskantproject, Veldwerkgroep, Stootvogeltrek, Maretakken Hulst en Wilde mispel, Bomen, heesters en kruiden in heggen en houtwallen, Bosmieren, Holle wegen, Het Jekerdal en

de Werkgroep Indexcatalogisering Natuurhistorisch Maandblad. Voor zover ik weet, was Huub lid van bijna alle werkgroepen.

In 1973 gaan er in het bestuur stemmen op, waaronder die van Huub, voor het instellen van Kringen, naar het voorbeeld van Kring Heerlen. Ja, het verbaast u misschien, maar Kring Heerlen is ouder dan Kring Maastricht! Leden van Kring Heerlen richten een Werkgroep Zeldzame Planten, een Vogelwerkgroep en een Paddestoelenwerkgroep op.

Tijdens de roerige jaarvergadering op 14 december 1974 is er een Algemene Ledenvergadering waar volop gediscussieerd over deze nieuwe ontwikkelingen. Uit een mede door Huub opgezette enquête blijkt dat veel leden geïnteresseerd zijn in de nog op te richten werkgroepen.

Onder leiding van Huub vindt op 20 maart 1976 de oprichtingsvergadering van de Vogelstudiegroep plaats, in de schouwburg van Sittard. Op 25 november van dat jaar wordt Huub ook secretaris van het Genootschap. En daarna gaat het hard! Met de structuurwijziging, de organisatie en de verjonging van het Genootschap. Het Genootschap komt in beweging...

Huub presenteert op 27 januari 1977 (hij is dan 2 maanden secretaris; je moet wel lef hebben!) een structuurplan voor het Genootschap, dat uitgaat van Kringen ("concentratiepunten van geïntegreerde samenwerking tussen verschillende disciplines") en studiegroepen.

Op dat moment zijn er nog maar twee actieve studiegroepen: de Vogelstudiegroep en de Paddestoelenwerkgroep. In de officiële Kroniek van het Genootschap lezen we: "Maar Gillissen is hoopvol over de toekomst: hij voorziet in de nabije toekomst de oprichting van meerdere studiegroepen".

In 1977 wordt ook, na jarenlang touwtrekken, formeel gestalte gegeven aan Kring Maastricht.

Vier jaar na de oprichting van Kring Heerlen. Op 1 november wordt vanuit die kring overigens wel de Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven opgericht. In 1978 volgen de Plantenstudiegroep en de Bomenstudiegroep. Het lijkt pietluttig en misschien rancuneus, maar het duidt op een kentering binnen het Genootschap: de IVN-wandelingen verdwijnen uit de agenda in het Maandblad en maken plaats voor een rubriek waarin bijna alleen nog Genootschapactiviteiten kenbaar worden gemaakt.

Studiegroepen vliegen als paddestoelen uit de grond: Vlinderstudiegroep (1981), Keverstudiegroep (1982), Spinnenstudiegroep (1984). Het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg besloot in 1985 tot het instellen van de Rector Cremers Penning, als blijk van waardering voor en blijvende herinnering aan Joseph Cremers, die in 1910 het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg en in 1913 het Natuurhistorisch Museum in Maastricht oprichtte.

Ondertussen had Huub ook nog een baan als Hoofd van de educatieve dienst van het Natuurhistorisch Museum. Heel belangrijk was zijn rol bij de ontwikkeling van wat later het Centrum voor Natuur- en Milieu-educatie Maastricht en Mergelland zou worden. Vanuit zijn werk kon Huub zich volop op de jeugd richten. In het museum, maar ook in de eerste Kinderboerderij in Maastricht. Uiteindelijk wist hij zelfs het educatieve werk van museum, de kinderboerderij en het schooltuinenwerk te integreren tot een gezamenlijk aanbod. Op enig moment heeft Huub, om uiteenlopende redenen, het roer omgegooid. Hij werd docent aan de PABO in Maastricht. Wellicht mede uit strategische overwegingen: leidt 100 leerkrachten op en je bereikt (een paar jaar later) 3000 leerlingen!

Terugkijkend op zijn carrière binnen en buiten ons Genootschap, kunnen we constateren dat Huub aan de wieg stond van onze huidige Genootschapstructuur en aan de manier waarop natuur- en milieueducatie aan het eind van de vorige eeuw vorm kreeg.

De Rector Cremers Penning wordt uitgereikt aan personen die zich op een bijzondere manier verdienstelijk hebben gemaakt voor het Natuurhistorisch Genootschap. En dat kan van Huub Gillissen zeker gezegd worden.

Douwe Th. de Graaf

KIES VOOR NATUUR IN UW WATERSCHAPSBESTUUR

LIMBURGSE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN 1 MEI TOT 18 MEI 2004

De waterschappen Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei vervullen een belangrijke rol in het waterbeheer in Limburg. Zij zorgen voor de afvoer van overtollig water, maar ook voor meer natuurlijk ingerichte beken en het tegengaan van verdroging en erosie. Daarnaast hebben zij de zorg voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. Schoon water is onmisbaar voor een gezond natuurlijk milieu.

De waterschapsverkiezingen zijn schriftelijke verkiezingen. U ontvangt hiervoor via de post uw stemformulier. Op elk formulier is aangegeven op welke categorie u mag stemmen.

Gebruik uw stembiljet en stuur ze ingevuld terug. U kunt iets doen voor natuur, milieu en landschap in uw eigen woonomgeving. Stem daarom op een groene kandidaat. Groene kandidaten zijn actief in provinciale of lokale natuur- en milieuorganisaties. In het kandidatenboekje van het waterschap herkent u hen aan de internetverwijzing www.kiesnatuur limburg.nl, en/of het motto 'Kies voor natuur in uw waterschapsbestuur'.

Meer informatie kunt u aanvragen bij Stichting Milieufederatie Limburg, tel. 0475-386410 of www.kiesnatuur limburg.nl.

GROENE KANDIDATEN VOOR LIMBURGSE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN MEI 2004

WATERSCHAP PEEL EN MAASVALLEI

District 1 Maasterras Zuid
Ingezetenen: Ir. Hans Heijnen (Swalmen)
Gebouwd: Peter Freij (Venlo)

District 1 Maasduinen
Gebouwd: Gert Verrijdt (Afferden)

District 2 Venray
Ingezetenen: Sjaar Roelofs (Maasbree)
Gebouwd: Frits van Aarssen (Venlo)

District 3 Weert
Ingezetenen: Dr. Otto Plantema (Nederweert)
Gebouwd: Jan Kluskens (Nederweert)

WATERSCHAP ROER EN OVERMAAS

District 1. Roerstreek
Ingezetenen: Liesbeth van Soest (Roerdalen)

District 1. Westelijke Mijnstreek
Ingezetenen: Mr. Hein Kerkhoffs (Schinnen)
Gebouwd: Harrie Caanen (Grevendicht)

District 2. Parkstad
Ingezetenen: Aart Resoort (Munstergeleen)
Gebouwd: Drs. Stef Keulen (Hulsberg)

District 2. Heuvelland
Ingezetenen: Karien Kienhuis (Margraten)
Gebouwd: Wiepke van de Vliet (Meerssen)

OPROEP ALGEMENE LEDENVERGADERING 16 APRIL 2004

Het bestuur nodigt alle verenigingsleden uit voor de jaarlijkse algemene ledenvergadering op vrijdag 16 april om 19.30 uur. De vergadering gaat vooraf aan de geplande bijeenkomst van de Kring Roermond en vindt plaats in het GroenHuis, Godswederstraat 2 te Roermond. De agenda is als volgt.

1. Opening en mededelingen.
2. Verslag van de vorige vergadering.
Het verslag van de vorige ledenvergadering, die plaats vond op 24 april 2003 in Venray, staat als volgend item in 'Onder de Aandacht' afgedrukt.
3. Jaarverslag en jaarrekening 2003.
Het jaarverslag en de jaarrekening over 2003 liggen voor ter goedkeuring. Beide stukken worden ter vergadering uitgereikt en liggen vooraf ter inzage in het Genootschapskantoor te Roermond. Op aanvraag kunnen ze worden toegezonden aan leden.
4. Benoeming bestuursleden.
Aftredend volgens rooster zijn de bestuursleden Arjan Ova, Reinier Akkermans (vice-voorzitter), Henk Schmitz (secretaris), Annelies Heijnen en Frans Coolen (voorzitter). Zij stellen zich alle herkiesbaar en het voorstel is om hen voor een nieuwe periode van drie jaar te benoemen. Daarnaast worden Nicole Re-neerkens en Rob Geraeds voorgedragen als nieuw te benoemen bestuursleden.
5. Rondvraag.

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING IN 2003

In 2003 vond de algemene ledenvergadering plaats in Venray op donderdag 24 april. Het verslag van de algemene ledenvergadering op 4 april 2002 werd goedgekeurd en de leden stelden tevens het jaarverslag en de jaarrekening over 2002 vast. Verder besloot de vergadering om de volgens rooster aftredende bestuursleden Henk van der Weijden, Joof Teeuwen, Ed Gubbels en Jan Hermans te benoemen voor een nieuwe periode van drie jaar.

'LANDSCHAPPEN VAN MAAS EN PEEL' AANBIEDING VOOR NIEUWE DONATEURS SOCIAAL HISTORISCH CENTRUM VOOR LIMBURG

In 1999 verscheen het boek 'Landschappen van Maas en Peel. Een toegepast historisch-geografisch onderzoek in het streekplangebied Noord- en Midden-Limburg' van de hand van de historisch-geograaf Hans Renes. Het boekwerk bestaat uit twee banden in een luxe cassette. De eerste band bevat onder meer een historische beschrijving van Noord- en Midden-Limburg. Na hoofdstukken over het natuurlijke landschap en de bestanddelen van het cultuurlandschap, volgt een regionaal overzicht van de cultuurlandschappen. De auteur gaat uitvoerig in op de ontwikkeling van ontginningen, steden, bossen etc. De tweede band bevat vier kleurenkaarten op groot formaat. Zij geven inzicht in de opbouw van het cultuurlandschap en van historische elementen in het landschap. Het boek is aan te bevelen voor een ieder die meer wil weten over het Noord- en Midden-Limburgse landschap en over de sporen die de historie in het landschap heeft nagelaten. De winkelprijs van het boek is € 70,-.

Het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL) was in 1999 mede-uitgever van dit boek (dat verscheen in de reeks Maaslandse Monografieën). Het SHCL is een particuliere stichting die zich ten doel stelt de regionale geschiedbeoefening van Limburg (sinds 1840) te stimuleren, onder meer door het verzamelen van archieven en historisch documentatiemateriaal en het uitgeven van historische publicaties. Als donateur van de stichting ontvangt u elk jaar gratis een rijk geïllustreerd historisch jaarboek en een premieboek uit de wetenschappelijke reeks Maaslandse Monografieën. De minimumbijdrage van particuliere donateurs is € 30,- per jaar.

Het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL) biedt nieuwe donateurs 'Landschappen van Maas en Peel' als welkomstgeschenk aan tegen verzendkosten van € 8,-. Voorwaarde is wel dat u zich tenminste twee jaar intekent als donateur van het SHCL. Als u belangstelling heeft voor het donateurschap en het welkomstgeschenk, kunt u zich telefonisch aanmelden bij het SHCL:

tel. 043-3284191;

e-mail: info-shcl@shcl.unimaas.nl.

Voor meer informatie kunt u ook de internetpagina van het SHCL raadplegen: www.shclimborg.nl.